

Ce numéro spécial consacré à l'histoire de la presse a été réuni par
BÁRÁNY ZSÓFIA, DEDE FRANCISKA et KLESTENITZ TIBOR

SOMMAIRE

Introduction du numéro spécial consacré à l'histoire de la presse (Klestenitz, Tibor)	313
Mészáros, Zsolt: Sur les sources françaises des gravures de mode parues dans les revues de mode de l'âge des Réformes	317
Mátay, Mónika: Une célébrité-écrivain de l'âge des Réformes : Ignác Nagy	337
Döbör, András: La thématization des nouvelles du soulèvement de novembre dans les revues <i>Erdélyi Híradó</i> et <i>Jelenkor</i> . Possibilités méthodologiques de l'analyse de la nouvelle et de l'opinion publique	358
Krizsán, Bálint: Le rapport entre la revue <i>Figyelmező</i> et les conservateurs hongrois après la défaite de la révolution de 1848	376
Czinege, Szilvia: György Apponyi fondateur de journal	388
Pető, Bálint: La carrière d'un imprimeur-éditeur provincial de la période dualiste	405
Bordás, Bertalan: 'Supercherie humanitaire' et 'manifestations turcophiles'. Parallèles entre la presse et l'opinion publique hongroises et britanniques lors de la crise orientale de 1875-1878	420
Rózsafalvi, Zsuzsanna: La revue <i>Vasárnapi Ujság</i> et la vulgarisation scientifique	439
Fabó, Edit: La gloire de Mathias éclaire la capitale- L'oeuvre du grand monarque sur les pages du <i>Vasárnapi Ujság</i>	449
Klestenitz, Tibor: La formation de la Société Littéraire Protestante Hongroise et la cause d'une presse populaire religieuse	474
Ujvári, Hedvig: Gustav Mahler et la Hongrie: la réception de ses années de Budapest dans la presse hongroise (surtout dans le <i>Pester Lloyd</i>)	488
Dede, Franciska: Relations publiques. Les initiatives 'interactives' des revues <i>A Hét</i> et <i>Uj Idők</i> (1889–1914)	507
Tamás, Ágnes: Árpád et les métamorphoses des monarques. Caricatures picturales d'artistes hongroises dans les journaux humoristiques de la période 1890–1910	528
Fleisz, János: La presse hongroise en Transylvanie, en Partium et au Banat dans la dernière décennie du 19e siècle	549
Molnár, Dávid: Anticléricalisme à la capitale de la foi catholique : les articles parus dans <i>Egri Munkás</i> (1910–1911)	565
Bóka, Melinda: (Auto)mobilisation dans les publicités pour piment doux parues en <i>Borsszem Jankó</i>	580
Turbucz, Péter: Les circonstances de la naissance de l'étude <i>Comment la grande guerre se prépara-t-elle</i> par Henrik Marczali	600
AUTEURS	611

Folyóiratunknak ez a száma
a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával jelent meg.

Ára: 1300 Ft

MAGYAR KÖNYVSZEMLE 2023. 3–4 SZÁM

MAGYAR KÖNYV- SZEMLE

KÖNYV-
ÉS SAJTÓTÖRTÉNETI
FOLYÓIRAT

REVUE
POUR L'HISTOIRE DU LIVRE
ET DE LA PRESSE

139. ÉVFOLYAM

HUN-REN BÖLCSESZETTUDOMÁNYI
KUTATÓKÖZPONT

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

2023

3–4

MAGYAR KÖNYVSZEMLE

Alapítva 1876-ban

Fondée en 1876

A HUN-REN BÖLCSESZETTUDOMÁNYI
KUTATÓKÖZPONT ÉS AZ ORSZÁGOS
SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR KÖNYV-
ÉS SAJTÓTÖRTÉNETI FOLYÓIRATA

REVUE POUR L'HISTOIRE DU LIVRE ET DE LA
PRESSE DU CENTRE DE RECHERCHE
EN SCIENCES HUMAINES ET DE LA
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI

Magyar Könyvszemle (Revue pour l'histoire du livre et de la presse – abrégé: MKsz)
Magyar Könyvszemle (Journal for the History of Book and Periodicals in Hungary – abbreviated: MKsz)
Magyar Könyvszemle (Zeitschrift für Buch-, und Pressegeschichte in Ungarn – gekürzt: MKsz)

139. ÉVFOLYAM 2023. 3–4. SZÁM

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG – COMITÉ DE RÉDACTION

MONOK ISTVÁN *főszerkesztő* ÁCS PÁL *társszerkesztő*

TERBE ÉRIKA *szerkesztő*

BOKA LÁSZLÓ BORECZKY ANNA BUDA ATTILA CSÁSZTVAY TÜNDE GRANASZTÓI OLGA
OLÁH RÓBERT RÓZSAFALVI ZSUZSANNA SZOVÁK MÁRTON TÓTH GERGELY

NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS TANÁCSADÓ TESTÜLET – COMITÉ SCIENTIFIQUE INTERNATIONAL

EDOARDO BARBIERI (Milano), VILIAM ČIČAJ (Bratislava),
MARISA-MIDORI DEAECTO (São Paulo), HOWARD HOTSON (Oxford),
EVA MÁRZA (Alba Iulia), ANDREA DE PASQUALE (Roma), FERENC POSTMA (Amsterdam),
URSULA RAUTENBERG (Erlangen), SIPOS GÁBOR (Cluj Napoca),
VLADIMÍR URBANEK (Praha)

SZERKESZTŐSÉG – RÉDACTION

1097 Budapest, Tóth Kálmán u. 4.

<http://ojs3.mtak.hu/index.php/mksz> · <http://epa.oszk.hu/00000/00021>

Les articles de la revue sont indexés et préservés dans

HISTORICAL ABSTRACTS, AMERICA: HISTORY AND LIFE, MTA: REAL, MTA: MTMT

A Magyar Könyvszemlét az MTMT indexeli és a REAL archiválja.

Megjelenik negyedévenként – Trimestrielle

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága (1089 Budapest, Orczy tér 1.). Előfizethető valamennyi postán, valamint e-mailen: hirlapelofizetes@posta.hu; faxon: (+36-1) 303-3440; További információ: (+36-80) 444-444. Példányonként megvásárolható az *Írók Boltjában* (1061 Budapest, Andrassy út 45.) és a *HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpontban* (1097 Budapest, Tóth Kálmán u. 4.). Tel.: +36-1-224-6700/4624., 4626. m.; e-mail: terjesztes@mta.btk.hu.

Előfizetési díj egy évre 5 200 Ft.

A szerkesztőség legfeljebb 1 ív terjedelmű és az MSZ 9651 szabványnak megfelelő kéziratokat fogad el (egy oldalon 30 sor, soronként 60 leütés, jegyzetek a főszöveg alatt vagy után). A Tanulmányok rovatba szánt kézírathoz fél oldal terjedelmű tartalmi kivonatot is kérünk.

A sajtótörténeti számot szerkesztette
BÁRÁNY ZSÓFIA, DEDE FRANCISKA, KLESTENITZ TIBOR

TARTALOM

A sajtótörténeti különszám elé (Klestenitz Tibor)	313
Mészáros Zsolt: A reformkori divatlapok divatmetszeteinek francia forrásairól	317
Mátay Mónika: Egy reformkori író-celeb: Nagy Ignác	337
Döbör András: A novemberi felkelés híreinek tematizálása az <i>Erdélyi Híradó</i> és a <i>Jelenkor</i> reformkori hírlapokban. A hír, a hírték és a közvélemény tematizálásának vizsgálati módszertani lehetőségei a reformkori hírlapokban	358
Krizsán Bálint: A Figyelmező és a magyar konzervatívok viszonya a szabadságharc leverése után	376
Czinege Szilvia: Apponyi György mint lapalapító	388
Pető Bálint: Egy dualizmus kori vidéki nyomdász és lapkiadó életútja	405
Bordás Bertalan: „Humanitárius szédéltség” és „turkophil tüntetések”. A brit és a magyar sajtó és közvélemény párhuzamai az 1875–1878-as nagy keleti válság idején	420
Rózsafalvi Zsuzsanna: A <i>Vasárnapi Ujság</i> és a tudományos ismeretterjesztés	439
Fabó Edit: Mátyás dicsősége a főváros fénye. A királyi életmű a <i>Vasárnapi Ujság</i> hasábjain	449
Klestenitz Tibor: A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság megalakulása és a vallásos népszajtó ügye	474
Ujvári Hedvig: Gustav Mahler és Magyarország. A budapesti évek recepciója a korabeli magyarországi sajtóban, különös tekintettel a <i>Pester Lloydra</i>	488
Dede Franciska: Közönség-kapcsolatok. A <i>Hét</i> és az <i>Uj Idők</i> „interaktív” kezdeményezései (1889–1914)	507
Tamás Ágnes: Árpád és az uralkodók metamorfózisai. Magyar művészek festmény-karikatúrái az élcsepok hasábjain (1890–1910)	528
Fleisz János: Az erdélyi, partiumi és bánági magyar sajtó helyzete a 19. század utolsó évtizedében (1890–1900)	549
Molnár Dávid: Egyházzellenesség a katolicizmus fővárosában. Az <i>Egri Munkás</i> antiklerikális cikkei (1910–1911)	565
Bóka Melinda: (Ön)mozgósítás a <i>Borszem Jankóban</i> megjelenő Kotányi-paprikahirdetésekből	580
Turbucz Péter: Marczali Henrik <i>Hogyan készült a nagy háború?</i> című tanulmányának háttere	600
SZÁMUNK SZERZŐI	611

HUN
REN

Kiadja

a HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont és az Országos Széchényi Könyvtár.